

Berg: Ja, Tonen bryder jeg mig heller ikke saa meget om, men jeg bryder mig om Ordene. Det ærede Medlem beklagede meget, at man ikke kunde naae videre, han haabede, at Landsthinget vilde finde sig i at tage dette, som dog var Noget, da man ikke kunde naae videre. Det ærede Medlem vil finde disse Ord endog gjentagne Gange i sit Foredrag, det er, om det ærede Medlem vil, Indholdet deraf. Om det blev talt lidt raaskere eller mindre raast, bryder jeg mig ikke om, men den Tankegang, som i Almindelighed har været tilstede ligeoverfor Folkethinget, den Bedømmelse, Folkethinget i Neglen har maattet taale i Anledning af de Beslutninger, det har taget med Hensyn til Kunst og deslige, kan oversættes saaledes: Sa, vi vide nu engang, at Folkethinget har et skjævt Øie til Kunst og Videnskab, ret vidt kan det ikke bringes i disse Sager, vi maa efter Omstændighederne tage til Takke med det, vi kunne faae. Dette var det Indtryk, jeg fik af det ærede Medlems Tale, og derfor vil ogsaa jeg for mit Bedkommende bidrage til at værg Folkethinget imod den Vebredelse, som skinnede igennem det Indhold, det ærede Medlem lagde i sit Foredrag.

Bajer: Jeg havde oprindeligt ikke tænkt paa at tage Ordet ved denne Leilighed, idet jeg havde haabet, at de forskjellige ærede Medlemmer, som ved tidligere Behandlinger have havt Ordet, ikke vilde være komne frem og have fortalt om de forskjellige Kameler, de havde slugt, men da Andre have truffet deres Kameler frem, vil jeg ogsaa i Korthed omtale den lille Kamel, som jeg har maattet sluge. Det er bekjendt, at Folkethinget tidligere har indtaget en anden Stilling til dette Lovforslag, idet det nemlig har ønsket ved denne Leilighed at fikre Kvinderne Udgang til Kunstakademiet. Jeg kan imidlertid slaa mig tiltaals med, hvad der nu er kommet frem, uagtet jeg indrømmer, at man har ladet Leiligheden gaa ubenyttet hen, og at, saaledes som Sagen nu staar, have Kvinderne ikke den Udgang, de burde have, til at uddanne sig til Kunstnere. Der er truffet en Grændse saaledes, at Kunsten bliver for Manden og Kunstindustrien for Kvinden indtil videre. Vi have imidlertid faaet oplyst, at Bygningen, efter hvad der nu foreligger, skal bygges efter den Plan, som ledsagede Lovforslaget, da det blev forelagt, og paa denne Plan findes ogsaa Lokaler for Kvindens Undervisning, og endvidere er det oplyst ved Skrivelse af 16de September 1878 fra Akademiet til Ministeren, at i disse Lokaler vil der kunne undervises 20 kvindelige Elever om Dagen og 30 om Aftenen, ganske sikkert flere, end der i lang Tid rimeligvis vilde gjøre Brug deraf, at det altsaa bliver over-

maade rummelige Lokaler. Men tillige have vi faaet at vide, at denne Sag ikke kan gennemføres uden gennem Bevilling paa Finantsloven, hvorved vi altsaa senere vilde faae med den at gjøre. Denne Bevilling kan ydes til den ene eller den anden Side, den kan ydes i den Retning, at den kan tilstaaes Legnestolen for Kvinder, som i saa Fald bliver udviklet til et kvindeligt Kunstakademi, og den kan ogsaa ydes saaledes, at det nuværende Kunstakademi kommer til at faae kvindelige Afdelinger. Jeg har siden 2den Behandling haat Leilighed til at gennemgaa en Skrivelse af 5te Januar 1880 fra Legnestolen for Kvinder til Finantsudvalget med velagt Skrivelse af 29de December 1879 fra Samme til Kirkeministeriet. Jeg har ikke deri fundet Noget, der kan bevæge mig til at tage Noget tilbage af det, jeg udtalte her ved 2den Behandling. Jeg tror, den Tid er kommen, da man indser, at det vil blive for kostbart at udvilde Legnestolen for Kvinder til et virkeligt Kunstakademi. Der skal baade Bibliothek og Kunstsamlinger dertil. Men i ethvert Tilfælde faae vi jo med Sagen at gjøre senere, og jeg siger derfor, den Tid den Sorg. Derfor kan jeg ogsaa med Glæde stemme for Forslaget og i det Hele taget glæde mig over, at der er kommet en saadan Overenskomst istand som den, der nu foreligger.

Ordføreren (Holstein-Ledreborg):

Med Hensyn til de Udtalelser, der ere komne fra forskellige Medlemmer om Kvindestolen, skal jeg, da det var Noget, jeg ikke omtalte i mit første Foredrag, kun sige, at dette Lovforslag, naar det vedtages, saaledes som det nu foreligger, ikke giver Ministeren nogen Bemyndigelse til at oprette en Kvindestole; men paa den anden Side er det heller ikke ubeløst, at Ministeren med Hensyn til sin Plan kan blive enig med Bedkommende om, at der skal være Lokaler af samme Bestaendighed som bestemt i den Plan, der nu ligger for, hvilke Lokaler, hvis man engang vil oprette en Kvindestole, mulig kunne bruges dertil, men som ogsaa kunne bruges til alt muligt Andet. Der gives altsaa ikke ved Lovens Bemyndigelse eller Udagt til Oprettelsen af en Kvindestole, men den ubeløstes heller ikke ved Lovens, og det henstilles til Thinget med fuld Frihed at bestemme paa de kommende Finantslove, hvorledes det vil stille sig til Kvindestolen. Lovens foregriber i ingen Henseende dette. Den Glæde, det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 4de Valgtreds (Sørup) søgte over, at han havde haavet sin Kassandrørst, skal jeg ikke misunde ham. Jeg vil kun sige, at det glæder mig, at Thinget ikke dengang fulgte det ærede Medlem, thi dersom det var siet, havde dette Lovforslag ganske sikkert nu været dræbt, og nogen Udstillingsbygning ikke været kommet tilveie.